

# **Pedagogisch beleidsplan**

## **Kinderdagverblijf de Platanen**



**2023**

### *Kinderopvang met karakter*

1. Visie op opvoeden
2. Emotionele veiligheid
3. Ontwikkelen persoonlijke competenties
4. Ontwikkelen sociale competenties
5. Waarden en normen overbrengen
6. Samenwerken met anderen
7. De groepen
8. Tot slot
9. Bijlage 3 uren regeling

*Een deel van het gedicht van Loris Malaguzzi*

*Het kind  
Bestaat uit honderd  
Het kind heeft  
honderd talen  
honderd handen  
honderd gedachten  
honderd manieren van denken  
van spelen, van spreken.  
Honderd, altijd weer honderd  
Manieren van luisteren  
Verwonderen en liefhebben  
Honderd vreugden  
Om te zingen  
En te begrijpen  
Honderd werelden  
Om te ontdekken  
Honderd werelden  
Om te verzinnen  
Honderd werelden  
Om te dromen.*

Dit gedicht inspireert onze manier van werken!

## Kinderopvang met karakter

Kinderdagverblijf De Platanen bestaat sinds 1996 en is gehuisvest in een prachtig monumentaal pand, midden in de Jordaan. Het gebouw heeft naast de vier groepsruimtes veel extra ruimtes, zoals een gezamenlijke eetzaal, een beweegruimte en er zijn twee ateliers, een dansatelier en een creatief atelier. We zijn trots op onze enorme en sfeervolle buitenruimte, het grote hof met zijn statige platanen, zandbak en authentieke waterpomp. Het is een afgeschermd ruimte, waar kinderen veilig en naar hartenlust kunnen spelen, rennen en ontdekken. Op het kleine hof hebben we ook een buitenatelier.

De Platanen heeft vier horizontale groepen; twee babygroepen en twee peutergroepen. Het voordeel van deze leeftijdsopbouw is dat de activiteiten, de inrichting van de groep en het spelaanbod zijn afgestemd op de leeftijd en ontwikkelingsfase van de kinderen. We werken vanaf de oprichting van dit kinderdagverblijf in 1996 volgens de pedagogisch visie van Reggio Emilia en is in Nederland een toonaangevend kinderdagverblijf op dit gebied. Uiteraard werken we volgens de wet- en regelgeving, zoals die is vastgelegd in de Wet Kinderopvang.

### *IJsterk geeft karakter*

De Platanen is onderdeel van IJsterk Kinderdagverblijven. Dit pedagogisch plan is een uitwerking van het pedagogisch beleid van IJsterk. IJsterk Kinderdagverblijven staan voor:

*Een fluitend begin van je dag – doordat wij in onze karakteristieke panden kleinschalige kinderopvang bieden. Met op elk kinderdagverblijf haar eigen pedagogische visie. Onze gepassioneerde medewerkers voeden elke dag actief de nieuwsgierigheid van u en uw kind. Zo vormt ieder kind een sterk eigen kindbeeld en ontwikkelt daarmee spelenderwijs een krachtige start voor de toekomst. En daar zijn wij trots op – IJsterk geeft karakter!*

### **Krachtig pedagogisch concept**

#### *Elke dag een ontdekkingstocht*

Wij handelen, denken en doen vanuit de pedagogische visie van Reggio Emilia. Respect voor de talenten van het kind én de wijze waarop een kind zich ontwikkelt, zijn belangrijke uitgangspunten van de pedagogische ideeën, die zijn ontwikkeld door de Italiaanse pedagoog Loris Malaguzzi. Deze visie is beter bekend als de pedagogiek van Reggio Emilia. Een van de uitgangspunten is het leggen van een basis voor een volwaardige maatschappelijke participatie van kinderen door het stimuleren van een integrale, brede ontwikkeling van jonge kinderen in een leergemeenschap waarbinnen naast kinderen en pedagogisch medewerkers (pm'ers), ook ouders actief participeren.

### **Honderd talen**

Reggio is gericht op de ontwikkeling van de verschillende competenties waarover kinderen beschikken en gaat uit van de kracht, creativiteit en intelligentie en *de honderd talen van alle kinderen* en hun begeleiders en ouders. Het dagelijks kijken en luisteren, het onderzoeken en documenteren vormen de basis van het pedagogisch werk.

Ruimtelijke, personele en organisatorische aspecten zijn in samenhang ontwikkeld. De inhoud van het werk is open en wordt afgestemd op concrete situaties. Alle kinderen, ouders, buurten en culturen zijn immers verschillend.

Door dagelijks te kijken en te luisteren naar de kinderen en door middel van pedagogische **documentatie** vast te leggen wat zij doen, maken en zeggen, wordt de

ontwikkeling van de kinderen zichtbaar en bespreekbaar. De basis van onze pedagogische benadering is een **krachtig kindbeeld**. Kinderen zijn competent. Zij zijn nieuwsgierig en leergierig. Vanaf hun geboorte zijn zij uit op communicatie.

### **Boordevol activiteiten**

Door het zorgvuldig te kijken en luisteren naar de kinderen wordt duidelijk welke onderwerpen (ook wel activiteit of thema genoemd) de kinderen bezighouden. Met dit onderwerp gaan we op allerlei manieren aan de slag. Meestal duurt een onderwerp een paar weken. Het betreft zowel heel concrete onderwerpen, zoals materialen ontdekken, klimmen en klauteren, de vogels in de tuin, als meer abstracte onderwerpen als drijven en zinken, groot en klein.

De pedagogisch medewerkers (pm-ers) volgen en verdiepen de interesse van de kinderen door het aanreiken van materialen en het geven van nieuwe impulsen. Een onderwerp wordt gaandeweg verbreed en verdiept.

Met de baby's is het onderzoeken van verschillende materialen een favoriet onderwerp. We bieden lapjes, papier, karton, kurk aan, maar ook gerichte activiteiten met bijvoorbeeld scheerschuur, zand en linzen. We laten kinderen ontdekken en genieten; ze zijn betrokken en leren door ervaren. Ook de motoriek is een onderwerp dat bij de baby's wordt ontwikkeld; hoe beweegt een kind, wat kan het wel en wat kan het niet? We kijken hoe we dit verder kunnen ondersteunen, zodat een kind zich uitgedaagd voelt en steeds een stapje verder kan gaan.

Met peuters zijn er tal van onderwerpen die het onderzoeken waard zijn. We sluiten aan bij wat er in de groep leeft. Toen er een paar broertjes en zusjes werden geboren, hebben we gekozen voor het onderwerp groot en klein. We gaan door middel van allerlei verschillende werkvormen dit onderwerp onderzoeken zoals; hoe groot ben ik? We trekken ons zelf over op karton. We bespreken wat een baby nog niet kan en wat ik als peuter wel kan. Ook gaan we kijken hoe groot de Westertoren is. We sluiten aan bij hun natuurlijke nieuwsgierigheid; door de kinderen ervaringen op te laten doen, leren ze ontzettend veel.

Onderdeel van de Reggio werkwijze is de pedagogische documentatie. Letterlijk is documenteren het vastleggen en opslaan van waarnemingen van belevenissen van kinderen; wat doen ze, wat zeggen ze, hoe werken ze samen?

Documentatie maakt zichtbaar en concreet wat kinderen doen en beleven. Door inzichtelijk te maken wat de kinderen doen, begrijpen we beter wat ze bezighoudt. Elke groep maakt dagelijks een dagblad, waarmee we met foto's en tekst een impressie van de dag geven. De onderwerpen worden ook vormgegeven door middel van werkstukken, tekeningen en creatief materiaal. Naar aanleiding hiervan gaan ouders in gesprek met hun kinderen en ook de pm-ers met de ouders en met elkaar.

Documentatie is een manier om de bijzonderheden van ieder kind beter te leren kennen. Zo kunnen wij beter aansluiten bij de interesses en fascinaties van de kinderen. Door tekeningen, werkstukken of foto's op te hangen in de groepsruimtes, nodig je kinderen uit ernaar te kijken. Ze kunnen er verder mee gaan door er bijvoorbeeld een verhaal over te vertellen. Zo voelen kinderen zich serieus genomen, gerespecteerd en gewaardeerd als we hun werkstukken, belevenissen, uitspraken en vragen als waardevol zien en behandelen. Door de zichtbare documentatie wordt de groepsruimte echt van de kinderen zelf; ze herkennen zich erin en voelen zich thuis.

Documentatie vertelt ouders iets wezenlijks over hun kind, omdat ze zijn geïnformeerd kunnen ouders meedenken en meedoen. Ze zijn betrokken en kunnen meekijken, luisteren, interpreteren en reflecteren en plannen maken.

Voor de pm'ers is het een manier om grip te krijgen op de groep; om de bijzonderheden van elk kind beter te begrijpen. Pas als we weten wat er in de kinderen omgaat, kunnen we bij hen aansluiten.

### **Aandacht voor gezonde leefstijl**

Een gezonde leefstijl hoort bij de Platanen. We zijn er trots op dat onze kok Karin vijf dagen per week een verse en gevarieerde warme maaltijd voor de kinderen verzorgt. Elke dag is het een feest om gezamenlijk te eten. Bij ons is de maaltijd een sociale activiteit; we eten gezamenlijk in onze gezellige eetzaal.

Voor de baby's maakt Karin dagelijks een vers en gezond groentehapje. We betrekken de kinderen bij het koken, ze helpen bij de voorbereiding. Zo ontdekken ze de verschillende groentes; bijvoorbeeld hoe ziet een bloemkool er van binnenuit en hoe voelt een tomaat? Zo leren ze de ingrediënten van een maaltijd kennen en nieuwe smaken.

Bij de Platanen gaan we op zeer verantwoorde wijze om met voeding. Voeding is een belangrijk onderdeel van een gezonde ontwikkeling van het kind. We volgen de wetenschappelijk ontwikkelingen wat betreft voeding voor 0 tot 4 jarigen en passen ons beleid daarop aan. Wij zorgen voor de benodigde bouw- en voedingsstoffen en dragen bij aan een gezond eetpatroon. We gebruiken geen suiker.

De kinderen eten op vaste momenten van de dag verschillende en gezonde snacks, zoals zelfgemaakte kaasstengels, bananenbrood, zelfgemaakt appelsap en yoghurt-shake met fruit. Ook bij feestelijk gelegenheden, zoals verjaardagen geven we bij voorkeur geen zoet.

Veel bewegen en buiten zijn hoort bij een gezonde leefstijl, daarom gaan we dagelijks naar buiten. Bij alle weertypen, ook bij koud of regenachtig weer. We hebben een grote en uitdagende buitenspeelplaats met een zandbak en waterpomp. Er is voldoende ruimte om flink te fietsen, te rennen en te spelen. We zorgen dat er buiten een juiste balans is tussen uitdaging en veiligheid. De inrichting van de speelplaats, het speelgoed en het activiteitenaanbod buiten zijn daarop afgestemd. We houden actief toezicht op de spelende kinderen. Ook maken we regelmatig uitstapjes in de buurt, bijvoorbeeld naar het Vondelpark, de kinderboerderij en een veilig speelhof. We houden ons hierbij aan de voorschriften die omschreven staan in het beleid over het maken van uitstapjes. Hierin staan de afspraken die we daarover bij IJsterk hebben gemaakt, beschreven; onder andere buiten spelen en uitstapjes met en zonder vervoer. Ouders worden tijdens het kennismakingsgesprek hierover geïnformeerd en tekenen het formulier 'toestemming uitstapjes'.

(Zie ook: Handboek IJsterk, Beleid, Hoofdstuk 9 'Buiten Spelen en Uitstapjes').

### **Ervaren team**

Bij de Platanen werken we met een ervaren, deskundig en enthousiast team. Een aantal medewerkers werkt er sinds 1996, het openingsjaar van ons kinderdagverblijf en is helemaal vertrouwd met de Reggio werkwijze. We hebben een divers team qua opleiding, leeftijd, ervaring en culturele achtergrond. Het team heeft een open en nieuwsgierige houding en is communicatief vaardig. In ons team werken ook vaste vervangers die een collega vervangen als ze vrij of onverhoopt ziek zijn. Zo zorgen we voor vertrouwde

gezichten op de groep voor de kinderen en ouders.

### **Eigen betrokken manager**

Bij IJsterk heeft elk kinderdagverblijf een eigen, betrokken manager, die de vragen van ouders kan beantwoorden en het team aanstuurt.

Erna Verhoog is de manager van de Platanen; ze heeft veel ervaring en kennis van de kinderopvang en werkt al geruime tijd als leidinggevende in deze branche.

### **Karakteristieke panden**

De Platanen is gehuisvest in hartje Jordaan in een monumentaal en bijzonder pand. Oorspronkelijk was het een jongensweeshuis, gebouwd in 1705.

Aan het gebouw grenst het prachtige, afgeschermd grote hof, die tevens de speelplaats van het kinderdagverblijf is. Het gebouw is ruim en heeft veel verschillende ruimtes. De indeling van het gebouw is aantrekkelijk voor kinderen; de vele extra ruimtes, vides en doorgangen maakt dat er van alles te ontdekken is. Op de begane grond is een grote eetzaal, waar de kinderen gezamenlijk eten. In het pand is ook een buitenschoolse opvang (bso) gevestigd. We maken gebruik van hun ruimtes als de bso kinderen op school zijn. In deze ruimtes kunnen we dansen en klimmen.

## **HOOFDSTUK 1**

### **VISIE OP OPVOEDEN**

*Een krachtig kindbeeld*

*Kinderen zijn competent; ze zijn nieuwgierig en leergierig.*

De basis van de pedagogische benadering van Reggio is een krachtig kindbeeld. Vanaf de geboorte zijn kinderen uit op communicatie en interactie. We bieden kennis aan, die aansluit bij wat de kinderen bezighoudt. Immers de intrinsieke motivatie van het kind is de 'motor' van zijn ontwikkeling. Kinderen leren het meest van elkaar; zij zijn elkaars *eerste pedagoog*. De grote ontwikkelingstaak van jonge kinderen is het bouwen aan een eigen identiteit. Dat doen zij in wisselwerking met andere kinderen, met volwassenen, *de tweede pedagoog* en met de wereld om hen heen. Daarom is er dagelijks aandacht voor het werken, spelen en leren in kleine groepjes.

Kinderen ontwikkelen zich in en door communicatie. Zij leren door zich te uiten door het uitwisselen van ideeën, gedachten en gevoelens. Kinderen kunnen zich uitdrukken op honderd manieren, in **honderd talen**: dans, muziek, drama, klei, op papier, etc. Elke taal heeft zijn eigen zeggingskracht en mogelijkheden. Het stimuleren van deze talen naast de gesproken en geschreven taal verrijkt de mogelijkheden tot communicatie en uitwisseling en biedt ieder kind veel leermogelijkheden.

De (groeps)ruimte en de aangeboden materialen hebben een eigen pedagogische waarde. Zij zijn als het ware de *derde pedagoog*. Zo correspondeert de indeling van de ruimte met verschillende ontwikkelingsdomeinen en zijn er verschillende hoeken ingericht. De inrichting van de ruimte en het aanbod van materialen worden afgestemd op de onderwerpen die de kinderen bezighouden en zijn zodoende steeds in ontwikkeling. De materialen nodigen uit tot spelen, maken en leren. Er is sprake van een leerrijke omgeving die er altijd goed verzorgd uitziet.

Een kinderdagverblijf is een leergemeenschap voor kinderen, team en ouders. Deze drie participanten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en hebben ieder eigen rechten en verantwoordelijkheden in het educatieproces van de kinderen.

Ouders worden beschouwd als onmisbaar bij de ontwikkeling en educatie van de kinderen. Dagelijks wordt geïnvesteerd in het betrekken van de ouders bij de gang van zaken in het kinderdagverblijf.

We zien kinderen als actief, sociaal en competent. Jonge kinderen bouwen eigen theorieën op, zij abstraheren, reflecteren, stellen hypothesen op en onderzoeken. Jonge kinderen zijn in potentie in staat om zich uit te drukken op velerlei wijzen en te communiceren over hun ideeën, gedachten en gevoelens.

Deze pedagogische uitgangspunten worden in de hoofdstukken 2 tot en met 5 verder uitgewerkt. In deze hoofdstukken gaan we uit van de vier pedagogische basisdoelen van professor Riksen-Walraven, zoals beschreven in de Wet kinderopvang. Deze basisdoelen zijn de emotionele veiligheid, het ontwikkelen van de persoonlijke competentie, het ontwikkelen van de sociale competentie en de overdracht van waarden en normen.

## **HOOFDSTUK 2**

### **EMOTIONELE VEILIGHEID**

*Een kind dat zich veilig voelt, is ontspannen en staat open en heeft energie om te leren en zich te ontwikkelen.*

#### **Vertrouwde gezichten**

Wij vinden het belangrijk dat een kind op de groep vertrouwde gezichten om zich heen heeft en werken met pedagogisch medewerkers die een vertrouwensrelatie hebben met het kind. Daarnaast is het belangrijk dat kinderen het gevoel hebben onderdeel uit te maken van een groep, ergens bij te horen. Daarom werken wij met basisgroepen met vaste groepsgenoten en vaste pedagogisch medewerkers. Als een medewerker vrij of ziek is, hebben we vaste vervangers die dan op de groep werken. Zo borgen wij de continuïteit op de groep.

#### **Fysieke omgeving**

Ook is de fysieke omgeving van belang voor het zich veilig voelen. Wij vinden het belangrijk dat een kind op het kinderdagverblijf in een voor hem herkenbare en vertrouwde ruimte verblijft. Het kind kan daardoor zijn eigen weg vinden.

Wij doen dit op de volgende wijze:

- Elk kind bieden we een warm welkom.
- Door aandacht te hebben voor de inrichting en indeling van de ruimtes creëren wij een kindgerichte sfeer. Op de groepen hangt een vertrouwde, uitnodigende en warme sfeer. Elke groep heeft zijn eigen sfeer en inrichting en zijn voorzien van uitdagende speelobjecten. Aan de wanden hangt de documentatie van de kinderen.
- Op de babygroepen hebben we aandacht voor de rust die een baby nodig heeft, maar ook uitdagende objecten om het ook voor de kleinsten leuk te maken en hun ontwikkeling te prikkelen. In de babybox kunnen zij veilig spelen. We gebruiken hangwiegen op de groep, waar de allerkleinsten in kunnen rusten en slapen.
- Op de peutergroepen maken we alles zo uitdagend mogelijk voor de kinderen. Er zijn verschillende hoeken ingericht met veel echte materialen waardoor het kind



zelf de mogelijkheid heeft om keuzes te maken in activiteiten en speelgoed.  
Ieder kind heeft een eigen laatje met daarop zijn of haar foto en naam.

- Wij bieden bij voorkeur natuurlijke materialen aan.
- Muziek ondersteunt de activiteiten die we met de kinderen doen.

### **Dagindeling**

Elke groep hanteert een vast dagprogramma, want structuur van de dag en rituelen dragen bij aan het gevoel van veiligheid. Het biedt kinderen houvast in de tijd en het geeft hun zekerheid en greep op de gebeurtenissen.

De kinderen worden tussen 8.00 uur en 9.15 uur gebracht. Ouders blijven om rustig afscheid te nemen of informatie uit te wisselen, een boek voor te lezen met hun kind en er staat altijd koffie klaar. De peuters kunnen bij binnenkomst een cracker eten en sap, water of thee drinken.

Rond 9.30 uur gaan we in de kring waar we foto's van de kinderen bekijken en vertellen wat we gaan doen. Ook bespreken we wat er speelt bij de kinderen. Daarna verschonen we de kinderen of ze gaan naar het toilet. Daarna hebben we dagelijks een plan voor een activiteit en begeleiden de kinderen hierbij in kleine groepjes.

Rond 11.30 uur lunchen we gezamenlijk in de eetzaal en genieten van de warme maaltijd. Het kan zijn dat de kinderen al een activiteit in de keuken hebben gedaan en 'meegeholpen' hebben met het voorbereiden van de maaltijd. Onze kok maakt verse babyhapjes voor de baby's.

Rond 13.00 uur verschonen we de kinderen en gaan de kinderen naar bed. De pm-ers blijven bij de kinderen totdat ze wakker worden. Hierbij volgen we het protocol 'veilig slapen'. Alle kinderen rusten in ieder geval. Na een half uurtje rusten, kunnen de kinderen die wakker blijven, vrij spelen op de groep.

Rond 15.00 uur zijn de dreumesen en peuters uit bed. Als ze wakker worden en aangekleed zijn, gaan we gezellig met elkaar aan tafel en eten we fruit bij de peuters en de baby's eten een cracker. Ook krijgen ze een zelfgemaakte suikervrije snack en/of een yoghurt fruitshake. Als iedereen klaar is, gaan de kinderen een activiteit doen of buiten spelen.

Vanaf 16.30 uur worden de kinderen opgehaald.

Bij het ophalen is er tijd voor overdracht tussen pedagogisch medewerkers en ouder(s). Als kinderen daar behoefte aan hebben, krijgen ze rond 17.00 uur nog een kleine snack.

Op de babygroepen volgen we het natuurlijke ritme van de allerkleinsten. In overleg met de ouders stemmen we de veranderingen in het ritme, het voedingsschema en de slaaptijden af.

### **Kennismaken en wennen**

Tijdens de eerste periode leren wij het kind kennen en het kind ons. We observeren het nieuwe kind en maken contact met elkaar. We laten het kind de groep zien en het kind krijgt tijdens de kennismakingsperiode extra aandacht. Hiermee kunnen wij de essentiële vertrouwensband tussen de pm-er en het kind goed opbouwen zodat het kind zich snel veilig en vertrouwd bij ons voelt. In deze periode kunnen ook de ouders wennen aan het kinderdagverblijf en vertrouwen krijgen in de pm-ers. Het kennismaken en wennen gebeurt verspreid over maximaal twee weken, op de plaatsingsdagen. De pm-ers van de groep speken het wenschema met de ouders, tijdens het kennismakingsgesprek. Dit gesprek vindt plaats voordat het kind start bij ons. Gedurende deze wenperiode wordt de

tijd dat het kind op de groep doorbrengt uitgebreid. We vragen de ouder beschikbaar te zijn tijdens deze periode, mochten er vragen zijn of als het niet zo lekker loopt, is het fijn als we de ouder kunnen bereiken voor overleg. In overleg met de ouder kan deze wenperiode worden verlengd of verkort.

De overgang van de babygroep naar de peutergroep is voor de kinderen en ouders een grote verandering en vindt zorgvuldig plaats. Voor de definitieve overgang hebben de kinderen uit de babygroep al veel samengewerkt met de kinderen van de peutergroep tijdens ons dagprogramma. Ze kennen de kinderen, de pm'ers en de ruimte. We gaan twee weken wennen voordat het kind naar de peutergroep gaat. De eerste keer blijven we samen een half uurtje en dat bouwen we geleidelijk op.

### **Mentorschap**

Om de emotionele ontwikkeling van het kind goed te begeleiden heeft elk kind een vaste mentor. Dit is een pedagogisch medewerker, die werkt op de groep van het kind. De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders. Tevens is de mentor het vaste aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over de ontwikkeling en welbevinden van het kind.

Bij de Platanen heeft de mentor de volgende taken:

- Elk kind wordt gekoppeld aan een vaste pm-er, dit is haar of zijn mentor;
- De mentor is tevens het 'vaste gezicht';
- De mentor volgt de ontwikkeling van het kind;
- Dit doet zij middels de observatiemethode;
- De mentor is vast aanspreekpunt voor de ouders, daaraan gekoppeld doet zij het kennismakingsgesprek en de oudergesprekken;
- De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders.
- De mentor is verantwoordelijk voor het invullen van het Amsterdams Uniform Overdrachtsformulier in kader doorgaande lijn naar basisschool en BSO. Deze doorgaande lijn is ook onderdeel van de IKK en gaat per 1 januari 2018 in.
- Nieuwe ouders worden tijdens het kennismakingsgesprek geïnformeerd wie de mentor van hun kind is.

### **Beroepskracht-kindratio (BKR)**

Bij de inzet van de medewerkers hanteren wij de wettelijke norm pedagogische beroepskracht-kindratio. Op de websites van de kinderdagverblijven staan het aantal groepen, de maximale groepsgrootte en de leeftijdsopbouw van de groepen vermeld. (zie ook [www.1ratio.nl](http://www.1ratio.nl)).

### **Vaste gezichtencriterium**

Het hebben van vaste gezichten op een groep is een wettelijk vereiste binnen de kinderopvang. Als er volgens de beroepskracht-kindratio (BKR) twee medewerkers zijn vereist, dan zijn er maximaal twee vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder zijn dat er maximaal drie. We werken met een vast rooster. In de roosters zorgen wij ervoor dat er vaste gezichten worden ingezet. Indien wij tijdelijk geen vast gezicht in kunnen zetten door ziekte, verlof of vakantie dan zorgen wij dat dit niet langer dan vier weken zal zijn. Anders zorgen wij voor een vervangend vast gezicht op de groep. Als wij voor een kortere periode van het vaste gezichtencriterium afwijken, zullen wij de volgende stappen doorlopen:

- Stap1: Nagaan of de afwezige vertrouwde beroepskracht/vaste gezicht vervangen kan worden door een andere vertrouwde beroepskracht/bekend gezicht.

- Stap 2: Nagaan of er een beroepskracht van de aangrenzende groep beschikbaar is.
- Stap 3: Nagaan of er een vaste invalkracht beschikbaar is.

Als er geen vast gezicht aanwezig kan zijn zorgen wij ervoor dat toch de emotionele veiligheid en stabiliteit op de groep geborgd wordt. We doen dit door ervoor te zorgen dat er altijd een andere vertrouwde medewerker of stagiaire aanwezig is die de kinderen goed kent. Indien mogelijk voegen we groepen samen zodat er met een vast gezicht van de aangrenzende groep gewerkt kan worden. Daarnaast zorgen we ervoor dat de kinderen het vertrouwde dagritme aangeboden krijgen. We zorgen er ook voor dat de invalkracht van informatie wordt voorzien over de groep. We doen dit naast een mondelinge overdracht ook door middel van een 'informatieflyer' die aanwezig is op de kinderdagverblijven. De informatieflyer informeert de invalkrachten over belangrijke zaken en rituelen van het kinderdagverblijf en bevat verwijzingen naar belangrijke kind specifieke informatie.

### **Slapen en rustmomenten**

Het kinderdagverblijf is over het algemeen intensiever voor het kind dan de thuissituatie. We zorgen er daarom voor dat alle kinderen, ook zij die niet meer slapen, rond het middaguur een rustmoment hebben.

Baby's slapen in hun eigen ritme. We bouwen dit, in overleg met de ouders, geleidelijk op naar structureel twee keer per dag op vaste tijdstippen. Daarna afbouwend naar één keer per dag op een vast tijdstip. Bij de baby's volgen we het "protocol veilig slapen'. Wij leggen baby's bij het slapen op hun rug en niet op hun buik en bakeren ze niet in. De baby's slapen in katoenen slaapzakken, wij gebruiken geen dekbedden. Of de bedden worden kort opgemaakt met een goed ingestopt laken en deken. De pm-ers gaan iedere tien minuten in de slaapkamer kijken.

In overleg met de ouder kan ervoor gekozen worden dat een baby op de groep slaapt. Baby's slapen dan in een hangwieg en niet in de box (tenzij zij in de box in slaap vallen).

Vanaf de peuterleeftijd zijn er vaste slaaptijden van 13.00 tot 15.00 uur. Met de ouders wordt de behoefte aan rust per kind overlegd. De kinderen slapen in eigen bedden. Er zit altijd een pm-er bij de slapende kinderen. Oudere peuters, die niet meer slapen, bieden wij een rustpauze aan op een bed of op de groep. Ondanks de individuele slaapbehoefte van een kind is het slapen ook een sociaal gebeuren. De kinderen kleden zich gezamenlijk uit en gaan met elkaar naar de slaapkamer. Tevens stimuleren we de zelfstandigheid in onze dagelijkse manier van werken.

## **HOOFDSTUK 3**

### **ONTWIKKELEN PERSOONLIJKE COMPETENTIES**

Kinderen zijn competent, leergierig en gericht op ontwikkeling.

We bieden kinderen de mogelijkheid zich te ontplooiën: de emotionele, creatieve, sociale, motorische en cognitieve ontwikkeling. We volgen de ontwikkeling van het kind en spreken een kind aan op zijn mogelijkheden. Alles wat een kind zelf kan doen, mag hij zoveel mogelijk in eigen tempo zelf doen. We ondersteunen en stimuleren het kind, ook als het nog heel klein is.

Dit doen we door goed te observeren, te luisteren, te kijken waar het kind mee bezig is

en daar een impuls aan te geven door materialen en activiteiten aan te bieden en steeds mee te groeien en te veranderen in het proces. We letten daarbij ook op kleine details; zo stimuleren we het ontdekken. We laten de kinderen vooral zelf nadenken.

Kinderen beschikken over een eindeloos repertoire aan communicatiemogelijkheden, ook als zij nog niet kunnen praten. Zij beschikken over hun mimiek, motoriek, geluiden, gebaren en bewegingen, fantasie in drama en muziek, vormgeving met allerlei materialen als klei en verf en het gebruik van speelgoed en gebruiksvoorwerpen.

**Kinderen spreken wel 100 talen;** zij hebben eindeloos veel mogelijkheden om uitdrukking te geven aan hun gedachten en gevoelens en daar samen met andere kinderen en volwassenen over te communiceren.

De maakfels, verhalen en bedenksels van de kinderen zijn belangrijk. We benaderen het met respect en aandacht en zetten het neer, schrijven het uit en fotograferen het.

We streven ernaar om ervaringen en ontwikkeling van de kinderen te stimuleren, uit te diepen en ze verrassende nieuwe impulsen aan te bieden.

Kinderen leren veel van elkaar, bijvoorbeeld door naar een video van zichzelf of groepsgenoten te kijken, van een dansimprovisatie in het atelier of een eigen verzonnen verhaal dat wordt voorgelezen door een pm-er. Bij vragen van kinderen gaan we samen op onderzoek; bijvoorbeeld waarom is de verwarming warm?

### **Taalontwikkeling**

Taalontwikkeling is een essentieel onderdeel van de algemene ontwikkeling van het kind. Leren praten is een hele grote stap; een kind kan zich beter uitdrukken en kan aangeven wat het wil en wat het voelt. Ook wordt het contact met de omgeving versterkt.

Taal is een communicatiemiddel; door te spreken, te denken en te fantaseren komt een kind in contact met zijn omgeving en kan het 'met woorden' verstaanbaar maken hoe het de dingen om zich heen beleeft. Taal oefent invloed uit op het denken van het kind en omgekeerd. Taal is een soort filter voor de werkelijkheid. Het helpt om indrukken te verwerken en te interpreteren.

Taal helpt ook om het zelfbesef en de identiteit te doen groeien. Het woord 'ik' krijgt stap voor stap betekenis. Taal is ook een belangrijk hulpmiddel voor de sociale ontwikkeling. Het ondersteunt om tot een groep te kunnen behoren en in een groep te kunnen functioneren. We luisteren goed en praten veel met de kinderen. Ook de verzorgingsmomenten gebruiken we om met het kind te praten, waarbij we veel herhalen. We lezen regelmatig voor, kijken plaatjesboeken en de zelf verzonnen verhalen van de kinderen schrijven we op en vertellen we na. Ook nemen we verhalen van kinderen op de band op en luisteren we later weer terug met de kinderen.

### **Gebruik van de ruimtes en materialen**

In de groepsruimtes zijn verschillende hoeken ingericht. Het aangeboden materiaal en de inrichting van de groepsruimte prikkelen tot nieuwe ervaringen en experimenteren. Het materiaal groeit mee met de groep en is met zorg uitgezocht. Daarnaast bieden we het atelier aan met verschillende materialen als verf en klei en het speellokaal dat uitdaagt tot bewegen; dans-, schaduw- en lichtspel.

Er is een gevarieerd en uitdagend speelgoed aanbod om onderzoek te stimuleren. We hebben een buiten- en een binnen atelier; hier werken we in kleine groepen.

### **Hoe benaderen wij de kinderen**

Kinderen zijn actief, sociaal en competent. Wij nemen ze serieus en vinden het belangrijk dat iedereen respect heeft voor elkaar. Respect hebben voor elkaar geldt voor de omgang met en tussen iedereen; kinderen onderling, tussen pm'ers en kind, tussen

pm'ers, ouders en pm-ers, managers en pm-ers. Hierdoor stimuleren wij het gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen. Concreet doen wij dit op de volgende manier:

- De pm'ers weten in welke ontwikkelingsfase het kind zich bevindt en passen het materiaal daarop aan. Bijvoorbeeld een baby die gaat rollen, leggen wij in de grote grondbox waar het zichzelf in de spiegel kan ontdekken.
- Door het geven van liefdevolle aandacht voelt het kind zich uniek. Wij begroeten de kinderen elke morgen enthousiast en wij knuffelen veel met de kinderen.
- In de interactie met de kinderen hebben de pm'ers oogcontact met het kind en proberen ze te verwoorden wat een kind doet en voelt. Dit doen ze op een rustige manier. Een grapje moet kunnen, maar niet ten koste van de kinderen.
- Op iedere groep zijn regels. De pm'ers stellen duidelijke grenzen waarbij ze de kinderen in hun waarde laten en zichzelf kunnen zijn.
- We wijzen niet het kind af, maar het gedrag. Nooit zeggen "wat ben je toch altijd vervelend" maar "wat je nu doet vind ik niet leuk".
- Accepteren en gelijk behandelen van kinderen en hun ouders ongeacht religie, huidskleur of cultuur.
- Stimuleren van zelfstandigheid. We leren de kinderen zelf aan- en uitkleden, tandenpoetsen, opruimen, eten en drinken. Maar ook laten we ze proberen kleine onderlinge conflicten op te lossen.
- Inspelen op individuele behoeftes van het kind. Wanneer het kind, nadat we het gestimuleerd hebben om mee te doen, niet mee wil knutselen, hoeft het dit ook niet.
- Bij activiteiten moedigen wij het kind aan; het proces is belangrijker dan het resultaat.
- Het ontwikkelen van sociale vaardigheden; rekening houden met elkaar, elkaar helpen, luisteren, speelgoed delen, elkaar geen pijn doen en conflicten tussen kinderen begeleiden. Bij conflicten tussen pm'er en kind maakt de pm'er het altijd weer goed met het kind. Hierbij maken wij veel gebruik van complimenten.
- Kinderen leren veel van elkaar. Niet alleen op het gebied van spelervaringen maar ook van emoties. Zo leggen we aan de groep uit waarom een kind verdriet heeft.
- Met de kinderen in gesprek te zijn in plaats van over hen te spreken in hun aanwezigheid.

### **Observatiemethode**

Om kinderen in hun ontwikkeling te volgen werken we met een observatiemethode. In de loop van 2018 zijn we overgegaan naar de KIJK! methode. Dit is een observatie-instrument waarmee het ontwikkelingsverloop van jonge kinderen van 0 tot 12 jaar op diverse ontwikkelingsgebieden over langere tijd kan worden geobserveerd en geregistreerd.

Het doel van het KIJK! is een observatie- en registratie-instrument voor pedagogisch medewerkers waarmee zij de totale ontwikkeling van jonge kinderen over langere tijd in beeld kunnen brengen en een daarop afgestemd activiteitsaanbod kunnen realiseren. In het systeem staat aangegeven wat de ontwikkelingslijnen op een bepaalde leeftijd zijn; je kunt dus snel zien of een kind de 'normale' ontwikkelingslijn volgt, voor is of achterloopt in een ontwikkelingsgebied.

De KIJK! methode hanteren we zowel voor de baby's als voor de peuters. Bij de baby's zijn er minder ontwikkelingsgebieden die geregistreerd moeten worden. Zo hebben de peuters meer ontwikkelingsgebieden; zoals zelfredzaamheid en geletterdheid.

De registraties zijn gekoppeld aan het oudergesprek.

### **Doorgaande lijn**

Vanaf januari 2018 werkt IJsterk Kinderdagverblijven in het kader van de doorgaande lijn naar de basisschool en de bso met een overdrachtsformulier om zo de ontwikkelingslijn van het kind te blijven volgen en over te dragen naar het basisonderwijs en de bso. Ook de Platanen werkt samen met de basisscholen in de buurt. Zij hebben regelmatig contact met elkaar waarin zij de doorgaande leerlijn met elkaar afstemmen. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de kinderen een makkelijkere doorstroming van het kinderdagverblijf naar de basisschool en/of bso ondervinden. Ouders moeten hiervoor toestemming geven en het formulier wordt aan de ouders meegegeven, zodat zij het door kunnen geven aan de basisschool en/of bso.

Omdat de kinderen naar verschillende basisscholen in de buurt gaan, is er niet met elke basisschool een samenwerking. Maar ook naar deze basisscholen wordt het overdrachtsformulier doorgegeven.

Hierbij werken wij met het Uniform Amsterdams Overdrachtsformulier. Dit formulier is ontwikkeld door de gemeente Amsterdam, speciaal voor de kinderdagverblijven en voorscholen.

De Platanen werkt nauw samen met de basisschool 14<sup>e</sup> Montessorischool de Jordaan.

## **HOOFDSTUK 4 ONTWIKKELEN SOCIALE COMPETENTIES**

*Door dagelijks met de kinderen in de groep om te gaan hebben de pedagogisch medewerkers zicht op de onderlinge verhoudingen; kinderen die naar elkaar toe trekken, minder goed met elkaar omgaan of kinderen die enigszins alleen in de groep staan.*

Reggio Emilia gaat uit van drie pedagogen; de identiteit en de educatie van het kind komt tot stand in wisselwerking met anderen en de omgeving waarin het kind leeft. De eerste pedagoog voor het kind zijn de andere kinderen van de groep. Juist de verschillen tussen kinderen zijn de bouwstenen voor de ontwikkeling van ieder van hen; ze vormen de dynamiek van het proces. De tweede pedagoog zijn de volwassenen. De derde pedagoog, met een eigen educatieve en pedagogische betekenis, zijn de ruimten en materialen

Juist het kinderdagverblijf, waar kinderen in een groep verblijven, biedt een leeromgeving voor het opdoen van sociale vaardigheden; de interactie met leeftijdgenoten en volwassenen, het deel uitmaken van een groep en het deelnemen aan groeps-gebeurtenissen. Wij begeleiden dit zo goed mogelijk. Hieronder kunt u lezen hoe wij dit op ons kinderdagverblijf vormgeven.

### **Omgaan met elkaar**

Door dagelijks met de kinderen in de groep om te gaan, hebben de pedagogisch medewerkers goed zicht op de onderlinge verhoudingen; kinderen die naar elkaar toe trekken, minder goed met elkaar omgaan of kinderen die enigszins alleen in de groep staan. We stimuleren vriendschappen door kinderen samen te laten spelen, bijvoorbeeld in de poppenhoek, de bouwhoek, of onder toezicht op de gang of buiten.

We nodigen uit tot communiceren en geven zelf het voorbeeld, vraag aan de ander als je iets wil. Pm'ers hebben een voorbeeldfunctie binnen de groep. We nemen geen beslissingen over de hoofden van de kinderen heen als het hen direct aangaat.

Pm'ers geven ruimte aan uitingen van emoties. Bij agressie mogen kinderen elkaar geen pijn doen of uitschelden. Als het nodig is, grijpen we in tussen beide kinderen. Wij leren ze zo omgaan met negatieve emoties.

Kinderen die vaak in conflict komen met andere kinderen benaderen we ook positief. We benoemen tussentijds het gedrag dat wel acceptabel is en niet constant het negatieve gedrag.

De pm'ers bevorderen de communicatie tussen de kinderen door met de kinderen een gesprek te voeren of de kinderen zelf te laten vertellen over wat ze gedaan hebben. Wij kiezen er ook voor om in kleine groepen te werken. Bijvoorbeeld wanneer een deel van de groep naar buiten wil of wanneer kinderen echt niet aan een activiteit willen deelnemen. Hierdoor creëren we binnen de grote groep rust en kunnen we inspelen op de individuele wensen en keuzes van de kinderen.

Door de verschillende leeftijden in de groep leren de kinderen van en met elkaar. Zo helpen de grote kinderen de kleineren bij het uitkleden of ze halen zelf een doekje wanneer een beker is omgegooid. Voor de groteren is dit goed voor het zelfvertrouwen en de kleineren leren hierdoor op een ander te kunnen terugvallen.

## **HOOFDSTUK 5**

### **WAARDEN EN NORMEN OVERBRENGEN**

*Ieder kind mag er zijn!*

Om in de samenleving te functioneren is het voor kinderen belangrijk zich de waarden en normen van deze samenleving eigen te maken. Waarden en normen worden vaak vertaald in (gedrags)regels welke kinderen duidelijkheid en overzicht geven.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen en volwassenen met respect met elkaar omgaan. Ook werken we vanuit een sterk kindbeeld; kinderen zijn competent, leergierig en gericht op ontwikkeling. Volwassenen hoeven in principe geen leermomenten aan te bieden, maar moeten wel zien wat deze leermomenten zijn en hoe we ze kunnen stimuleren. Onze normen zijn daarop gebaseerd. Door zelf met respect behandeld te worden, leren kinderen zichzelf en anderen te respecteren. Respect begint met accepteren dat er verschillen zijn tussen mensen, hun achtergronden, hun uiterlijk, etc.

Dit uit zich in:

- Ieder kind mag er zijn. Wij staan open voor verschillende culturen, waarden en normen van kinderen en hun ouders. Iedereen krijgt, ongeacht huidskleur of achtergrond onze liefde en aandacht. Wij discrimineren niet, IJsterk werkt volgens de anti-discriminatiecode.
- Wij leren de kinderen op een positieve manier met elkaar om te gaan. Zoals naar elkaar luisteren, samenwerken en voor zichzelf op te komen.
- Wij zorgen ervoor dat kinderen, ouders en pedagogisch medewerkers elkaar zien door elkaar te groeten en elkaar welkom te heten of afscheid te nemen. De pedagogisch medewerker geeft hierin het juiste voorbeeld.
- Als wij op de groep zijn, zijn we er voor de kinderen.
- We luisteren actief naar elkaar en we praten met de kinderen over de leuke, spannende of verdrietige dingen die zij hebben meegemaakt.

- We schreeuwen niet in de groep.
- Er worden geen kinderen buitengesloten.
- Kinderen hebben het recht om emoties te uiten.
- Kinderen mogen elkaar, lichamelijk en geestelijk, geen pijn doen.
- Het aanleren van tafelmanieren; we wachten met eten tot iedereen een bord met eten heeft. We blijven rustig aan tafel zitten tot iedereen klaar is.
- Het delen met elkaar.
- Respect hebben voor de omgeving en het milieu. We leren kinderen om aandacht te hebben voor hun omgeving en de natuur.

### **Feesten en rituelen**

In ons kinderdagverblijf staan we stil bij de volgende gelegenheden:

Als er een nieuw kind komt, hangen we daarover een aankondiging op de deur, zodat alle kinderen en ouders van de groep dit weten. Hierdoor ervaren het nieuwe kind en de ouder(s) dat ze welkom zijn.

Bij verjaardag- en afscheidsfeest gebruiken we een versierde stoel als verjaardag troon, waardoor het kind zich extra feestelijk voelt. Er hangen slingers, we zingen én er is een cadeautje. Ook de ouders van het jarige kind zijn van harte welkom. Als een kind afscheid neemt van het kinderdagverblijf, krijgt het een afscheidsdoos. Deze doos wordt door het kind op eigen wijze versierd en de kinderen maken een afscheidscadeautje. Ook krijgt het kind een fotoboek mee van haar/zijn ervaringen op het kinderdagverblijf.

Ieder jaar is er een zomerfeest voor alle kinderen en ouders. De hele buitenspeelplaats is dan omgetoverd tot een 'feestterrein' en we organiseren dan allerlei activiteiten voor de kinderen. Er is muziek en voor iedereen staan er hapjes en drinken klaar.

## **HOOFDSTUK 6**

### **SAMENWERKEN MET ANDEREN**

#### **Samenwerking met derden**

De pedagogisch medewerkers zien veel kinderen en kennen de kleine verschillen onderling. Het ene kind is snel met alles, de ander doet het wat rustiger aan. Ieder kind heeft zijn eigen tempo en ontwikkelt zich anders. Het komt echter voor dat er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind. Als het vanuit de ouders komt, zijn wij vaak de eerste plek waar ouders komen met vragen omtrent de opvoeding en ontwikkeling van hun kind(eren).

Tijdens de groepsoverleggen met de manager en de pm'ers van één groep, bespreken wij de ontwikkeling van kinderen. Zijn er zorgen, dan delen wij deze met de ouders. Wij staan voor open communicatie en transparantie. Samen met de ouders zoeken we naar de beste aanpak voor het kind.

Soms is er extra zorg en overleg nodig en vragen we ouders toestemming om contact op te nemen met het consultatiebureau of het Ouder-Kind-Centrum (OKC). We werken samen met het consultatiebureau en kunnen vragen stellen over gedrag, eten of slapen. Aan ieder kindercentrum van Amsterdam is een Ouder Kind Adviseur gekoppeld.

Voor de begeleiding van kinderen met een handicap of andersoortige ontwikkelingsproblemen zoeken wij ondersteuning bij het OKC, OKIDO of Het Kabouterhuis.

Daar waar OKIDO zich richt op de ondersteuning aan kinderen in de reguliere kinderdagverblijven, is het Ouder Kind Centrum met name gericht op het kind in de gezinssituatie (ouders en kind).



Wij werken samen met;

- Het consultatiebureau
- Het Ouder-Kind-Centrum (OKC)
- Okido voor extra begeleiding bij zorgkinderen
- Veilig Thuis in geval van meldcode
- De basisschool

### **Protocol kindermishandeling en huiselijk geweld.**

Wij werken met een protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Alle kinderdagverblijven zijn wettelijk verplicht om medewerkers hierover te scholen en een aandacht functionaris aan te stellen. IJsterk heeft een aantal aandacht functionarissen. Bij een vermoeden van kindermishandeling ondernemen wij intern en extern stappen en betrekken wij ouders om dit vermoeden te delen en te bespreken. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid voor de aandachtfunctionaris om anoniem advies te vragen bij Veilig Thuis. De richtlijnen voor de handelwijze die wij volgen wanneer wij bij een kind een vorm van mishandeling vermoeden of constateren, staan beschreven in het protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, die op elke groep en op kantoor aanwezig is.

### **Buitenschoolse Opvang**

In ons pand is ook een buitenschoolse opvang gevestigd. Deze wordt georganiseerd door een andere organisatie.

### **Ouders**

Wij vinden een **warm welkom** voor kinderen én hun ouders erg belangrijk. Elkaar wederzijds goed informeren is essentieel voor het opbouwen van vertrouwen in de kinderopvang. Hierdoor kunnen ouders hun kinderen met een gerust hart brengen. Wij staan voor een open en eerlijk contact, vooral in het dagelijkse persoonlijke contact bij het brengen en halen van de kinderen. Bij alle vormen van overleg is het welbevinden van de kinderen ons uitgangspunt.

Het is voor ons belangrijk dat ouders betrokken zijn en meedenken over wat er gebeurt in ons kinderdagverblijf. Ouders zijn een belangrijke schakel in een groter geheel waarin de kinderen centraal staan. Juist om de leuke en extra zaken te organiseren, zoals feesten en uitstapjes, is het fijn al we de hulp van ouders krijgen; we stellen het op prijs als wij een beroep op ouders kunnen doen.

Voordat het kind naar het kinderdagverblijf komt, is er een kennismakingsgesprek. Het doel van dit gesprek is om elkaar te informeren; de ouder informeert ons over de thuissituatie en de bijzonderheden van het kind. Wij informeren ouders over de gang van zaken in de groep en het kinderdagverblijf; afspraken die gelden en de protocollen zoals hygiëne, ziekte en ongevallen. We maken afspraken over de wenperiode. De gegevens van de kinderen en ouders worden behandeld volgens het privacyreglement van IJsterk.

Belangrijk zijn de momenten dat de groepsleiding en de ouders elkaar spreken. Tijdens **het brengen en halen** van de kinderen is het belangrijk even tijd voor elkaar te hebben om informatie uit te wisselen. Door eerlijk heldere informatie uit te wisselen, kunnen we rekening houden met de wederzijdse verwachtingen en kan de betrokkenheid van ouders binnen het kinderdagverblijf geoptimaliseerd worden. Wij nemen hiervoor de tijd en stellen het zeer op prijs als ouders ook tijd nemen voor een goede overdracht; en 's ochtends staat de koffie altijd klaar.

## **Ouderavonden**

Jaarlijks organiseren we een ouderavond, waar diverse thema's aan de orde komen. Doel is om ouders te informeren over onze werkwijze en elkaar te ontmoeten. De data zijn ruim van tevoren bekend. Indien gewenst kunnen er meer ouderavonden, per groep of algemeen, georganiseerd worden; eventueel in overleg met de oudercommissie.

## **Nieuwsbrieven**

Ouders worden regelmatig via nieuwsbrieven geïnformeerd over de ontwikkelingen en de gang van zaken binnen De Platanen.

## **Klachtenprocedure en tevredenheidsonderzoek klanten**

Wij vinden het belangrijk om voortdurend op de hoogte te zijn van de behoeftes en wensen van de ouders om zo de kwaliteit van onze kinderopvang te verbeteren en onze dienstverlening zoveel mogelijk aan deze wensen te kunnen aanpassen. Om hier een goed inzicht in te krijgen, vragen we de mening van de ouders. Dit doen we door om het jaar een klanttevredenheidsonderzoek uit te laten voeren onder ouders. Daarnaast vragen wij aan ouders die de opvang verlaten om een 'exit-formulier' in te vullen.

Ook hebben wij een interne klachtenprocedure; als ouders ontevreden zijn of klachten hebben, nemen zij in eerste instantie contact op met de direct betrokken (pedagogisch) medewerker. Als zij er niet samen uitkomen, neemt de ouder contact op met de manager. Is de klacht dan nog niet opgelost, dan kan er een schriftelijke klacht ingediend worden bij de directeur van IJsterk. In de klachtenregeling kunt u meer lezen over de afhandeling van klachten. Klachtenformulieren zijn aanwezig op de het kinderdagverblijf. Tevens zijn we aangesloten bij de landelijke Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Ouders hebben te allen tijde het recht om direct een klacht in te dienen bij de onafhankelijke landelijke Geschillencommissie.

## **Oudercommissie**

Wij hechten grote waarde aan de participatie van ouders bij De Platanen. Ieder IJsterk kinderdagverblijf heeft een oudercommissie. De rechten en plichten van de oudercommissie zijn beschreven in het medezeggenschapsreglement.

De Platanen heeft een betrokken oudercommissie. In de hal hangt een poster met namen van ouders die in de oudercommissie deelnemen. De oudercommissie heeft een adviserende functie over het gevoerde beleid op het kinderdagverblijf zoals voeding, veiligheid en gezondheid en pedagogisch beleid. De oudercommissie informeert de ouders van het kinderdagverblijf over haar werkzaamheden via de nieuwsbrief. Daarnaast heeft de oudercommissie in samenwerking met het team een actieve rol bij het organiseren van feesten en ouderavonden. Zij vergaderen ongeveer om de zes weken.

## **HOOFDSTUK 7 DE GROEPEN**

### **Maximale groepsgrootte en leeftijdsopbouw van de stamgroep**

Wij werken met vaste groepen met vaste pedagogisch medewerkers. Voor de beroepskracht-kindratio (BKR) en de groepsgrootte hanteren wij de normen zoals vastgelegd in de Wet kinderopvang en zoals deze berekend kan worden via

www.1ratio.nl.

Bij De Platanen zijn dagelijks maximaal 47 kinderen van 0 tot 4 jaar aanwezig, verdeeld over vier groepen:

Twee babygroepen (B1 en B2) met per groep 8 kinderen vanaf 10 weken tot 2 jaar met dagelijks twee pedagogisch medewerkers;

Er zijn twee peutergroepen (P1 en P2). P2 heeft 15 kinderen vanaf 2 jaar tot 4 jaar met dagelijks twee pedagogisch medewerkers en P1 heeft 16 kinderen met twee pedagogisch medewerkers.

### **Andere stamgroep**

Er zijn situaties waarbij de kinderen de stamgroep verlaten en gebruikmaken van andere ruimtes of te maken hebben met andere pedagogisch medewerkers. Kinderen worden in niet meer dan twee stamgroepen per week opgevangen.

Dit gebeurt in de volgende situaties:

- Als een peuter een dag of dagdeel mag spelen in een andere groep. Dit gebeurt incidenteel, in overleg met de ouder én meestal met een "vriendje" uit de eigen groep zodat ze de ruimte en het speelgoed daar samen kunnen ontdekken. De groepsleiding bekijkt welke kinderen dit aan kunnen en het leuk vinden. Dit kan alleen als de BKR op de groep dit toelaat.
- Als we buiten spelen op de grote buitenspeelplaats. De groepen maken op hetzelfde tijdstip gebruik van de buitenruimte.
- Tussen 13.00 en 15.00 uur als er bij de peutergroepen slaapdiensten worden gedraaid, spelen de peuters die niet slapen samen in één ruimte.
- Op dagen dat de groepen vanwege minder kinderen structureel worden samengevoegd. Op zulke momenten werkt een vaste pm'er van beide groepen op de samengevoegde groep. De ouders worden hierover van tevoren geïnformeerd.
- In overleg met de ouder kan een kind tijdelijk een dag op een andere groep geplaatst worden als een gewenste extra dag op de eigen groep niet gehonoreerd kan worden vanwege de groepsbezetting (zie ook onderstaand kopje 'extra dag(deel) opvang'). Ouders geven hier schriftelijk toestemming voor.
- Als er een uitstapje wordt gemaakt met de bolderkar of met het openbaar vervoer (zie "Richtlijnen risicovolle activiteiten").
- Bij het open deurenbeleid; als in het kader van het activiteitenprogramma een gezamenlijke activiteit wordt aangeboden voor de kinderen uit verschillende groepen.

### **Extra dag(deel) opvang**

Kinderen worden in één vaste stamgroep geplaatst. Als ouders tijdelijk extra opvang af willen nemen en er voor de gewenste extra opvang (nog) geen plaats is op de vaste stamgroep van het betreffende kind, kan de extra opvang plaatsvinden in één andere groep. Voorwaarde is dat ouders schriftelijke toestemming geven voor de extra opvang op de andere groep en er schriftelijke afspraken over de duur van de extra opvang op de andere groep worden gemaakt met de ouders.

Als ouders voor langere tijd extra opvang willen, bijvoorbeeld vanwege (tijdelijke) uitbreiding van werk en er is geen plaats in de eigen stamgroep dan geven ouders hiervoor schriftelijk toestemming middels een aanvullende plaatsingsovereenkomst waarin afspraken gemaakt worden over de duur van de extra opvang in de andere groep. De extra opvang wordt in de maand voorafgaand aan de maand waarin de opvang plaatsvindt in rekening gebracht. Het bovenstaande is alleen mogelijk als de BKR dit

toelaat en de maximale groepsgrootte niet overschreden wordt. Ouders kunnen hier geen aanspraak op maken. Wij doen ons best om dit mogelijk te maken.

### **Samenvoegen van groepen**

In principe maken alle kinderen deel uit van één vaste stamgroep. Indien het kind aantal het toelaat kunnen stamgroepen structureel worden samengevoegd; op dagen dat groepen onderbezet zijn en in vakantieperiodes. Het gaat hierbij uitdrukkelijk om een structurele situatie en ouders worden van tevoren hierover schriftelijk geïnformeerd en tekenen hiervoor. Aan het begin- en eind van de dag kunnen kinderen (eventueel gezamenlijk met een andere groep) in een andere stamgroepsruimte opgevangen worden. Uiteraard gaan we hierbij uit van een kloppende beroepskracht-kindratio. Als er groepen worden samengevoegd, zijn er van beide groepen vaste pm'ers aanwezig. In alle gevallen moet het voor zowel het kind als de ouder inzichtelijk zijn in welke ruimte en stamgroep de opvang van het kind plaatsvindt. Ouders worden hierover altijd vooraf schriftelijk geïnformeerd.

### **De pedagogisch medewerker**

Het Platanen team is een deskundig, veelzijdig en intensief getraind team van professionals. De pm-er geeft met haar pedagogisch handelen vorm aan het pedagogisch visie van Regio Emilia in haar dagelijkse werk met de kinderen. De pm'ers zijn de belangrijkste factor op de groep en hebben kennis van de ontwikkeling van kinderen en begeleiden hen hierin.

Het in de praktijk vertalen van de pedagogische visie, het uitvoeren van de doelstellingen en de uitgangspunten, vraagt belangrijke competenties van de pedagogisch medewerker: Deze competenties van pedagogisch medewerkers zijn te verdelen in vier domeinen:

1. Het omgaan met kinderen, samenwerking met collega's en zelfreflectie;|
2. Contacten met ouders, samenwerking met scholen en andere instanties;
3. Organisatorische vaardigheden;
4. Het omgaan met regels, procedures, protocollen en beleid.

Wij werken met deskundige pedagogisch medewerkers en invalkrachten die beschikken over een diploma dat vereist is voor het werken in de kinderopvang (conform de CAO Kinderopvang minimaal mbo-niveau). Alle medewerkers, stagiaires en invalkrachten beschikken over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Bij aanname van nieuw personeel is een van de richtlijnen dat er altijd twee referenties worden opgevraagd en gedocumenteerd.

De kinderopvangbranche heeft een beroepscode. De beroepscode vormt een leidraad voor het handelen en het gedrag tijdens de uitoefening van het beroep door de pedagogisch medewerker. Ook bij IJsterk werken we met deze beroepscode.

De pm'ers worden in hun dagelijkse werkzaamheden ondersteund en aangestuurd door de manager. Regelmatig krijgen zij werkbegeleiding, waarbij het pedagogisch handelen, de ontwikkeling van de kinderen, het contact met de ouders en de onderlinge samenwerking aan bod komen. Ook vindt er zes keer per jaar een teamoverleg plaats. Daarnaast werkt IJsterk met een pedagogische coach. De coach zorgt voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pm'ers. De coach begeleidt en traint medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden.

Indien de manager afwezig is op kantoor, is er altijd een achterwacht manager bereikbaar. Deze achterwacht is bekend bij het team en kan in geval van calamiteiten binnen 15 minuten aanwezig zijn. Op de Platanen zorgt de kok vijf dagen per week voor

een gezonde en warme lunch. Het komt nooit voor dat er één pm-er in het pand alleen aanwezig is. Er wordt gezamenlijk geopend en gesloten. Ook werken de groepen nauw samen en is het team alert tijdens de pauzes. Gedurende een deel van de dag kunnen er in afwijking van de bkr minder beroepskrachten worden ingezet, bijvoorbeeld aan het begin en einde van de dag en tijdens de middagpauze. De groepen werken nauw samen, iedere groep is gekoppeld aan een buurgroep waarmee wordt samengewerkt.

## **Stagiaires**

We werken graag met stagiaires; we willen onze ervaring en kennis graag gebruiken om toekomstige pedagogisch medewerkers op te leiden. In het kort staan hier een aantal taken van stagiaires beschreven. Het volledige beleid staat beschreven in het BPV plan en in het beleid taken en verantwoordelijkheden rond stagiaires.

- Handelt volgens de visie en het beleid van IJsterk Kinderdagverblijven;
- Heeft een open, enthousiaste en belangstellende (leer)houding naar ouders, kinderen en collega's;
- Doet mee aan taken binnen het kinderdagverblijf, zowel pedagogische, verzorgende als huishoudelijke taken;
- Heeft een representatieve houding: begroet ouders en kinderen;
- Houdt zich aan de regels en afspraken;
- Neemt verantwoordelijkheid voor eigen leerproces. Dat betekent o.a. op tijd de opdrachten inleveren en knelpunten op tijd melden bij de stagebegeleider en activiteiten bedenken en uitvoeren die helpen om de competenties alsnog te behalen;
- Een stagiaire mag nooit alleen zijn met de kinderen. Dit geldt voor zowel binnen als buiten het kinderdagverblijf. Daarnaast mag zij een aantal taken niet zelfstandig uitvoeren; bijvoorbeeld flessen klaarmaken, kinderen naar bed brengen, medicijnen geven.

De stagebegeleider is verantwoordelijk voor het opleiden van de leerling in de beroepspraktijk en levert informatie over de voortgang van het leerproces aan de manager en opleiding. Zij voert, conform de richtlijnen van de opleiding, begeleidingsgesprekken, waarbij o.a. de BPV-opdrachten van de opleiding worden besproken als ook het functioneren op de groep. Zij draagt, samen met de manager, zorg voor de beoordelingen van het leerproces van de leerling en organiseert praktijktoetsen met de externe beoordelaar, conform de richtlijnen van de opleiding.

Het kan zijn dat een derdejaars stagiaire als invalmedewerker wordt ingezet. We doen dit uiteraard alleen bij die stagiaires die deze verantwoordelijkheid aan kunnen.

Er kan dan een situatie ontstaan dat deze medewerker de ene dag stagiaire is en de andere dag invalmedewerker. Om hier zuiver mee om te gaan, blijven bovenstaande taken en verantwoordelijkheden gelden op de dag dat deze medewerker een stagiaire is; het gaat dan immers om een leersituatie.

## **Meldcode**

In het kader van de Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld wordt het team regelmatig getraind. Pm'ers weten hoe ze het onderwerp op professionele wijze ter sprake kunnen brengen. Meerdere managers zijn binnen IJsterk getraind als aandacht functionaris meldcode kindermishandeling. Door de meldcode en het vier-ogen principe regelmatig te bespreken tijdens team- en werkoverleggen heeft de Platanen een alert team, dat elkaar aanspreekt aal er vragen of zorgen zijn.

## **Fysieke veiligheid en gezondheid**

- De Platanen voldoet aan de formele veiligheidseisen, zoals die door de wet- en regelgeving van de overheid aan de kinderopvang gesteld worden.
- Al onze medewerkers volgen regelmatig een EHBO-cursus waardoor zij, indien nodig adequaat kunnen handelen.
- Er is dagelijks een bedrijfshulpverlener (bhv) in huis, die adequaat kan handelen bij calamiteiten.
- In het kader van de brandveiligheid oefenen we jaarlijks in het ontruimen van het pand.
- Wat betreft de veiligheid van kinderen werken we met werkinstructies en richtlijnen, zoals wij die geformuleerd hebben in het "Kwaliteitshandboek kinderopvang IJsterk Kinderdagverblijven".
- Er zijn altijd minimaal twee pm'ers aanwezig, zodat er in het geval van calamiteiten voldoende medewerkers aanwezig zijn. Zo kan een medewerker altijd mee met het kind als het onverhoopt naar bijvoorbeeld de huisarts of het ziekenhuis moet. We verzoeken ouders de pm'ers te informeren over bijvoorbeeld speciale voeding of ziekte. Dit is in het belang van de veiligheid van het kind.
- Eén keer per jaar voeren we de Risico-Inventarisaties & Evaluaties (RI&E) Veiligheid en Gezondheid uit. Hierbij inventariseren we welke risico's kinderen lopen en (indien nodig) welke maatregelen we nemen om die risico's te verminderen. Op basis van de uitkomsten van de inventarisaties maken we een plan van aanpak met verbeteracties. De oudercommissie geeft advies over deze plannen. Ook maken we ieder jaar een veiligheids- en gezondheidsverslag waarin de plannen van aanpak worden geëvalueerd; welke maatregelen ter verbetering zijn er genomen en wat moet er nog gedaan worden.
- De GGD-inspectie controleert jaarlijks of we voldoen aan de wet- en regelgeving, zoals beschreven in de Wet Kinderopvang. De bevinding van de inspectie zijn terug te lezen in het inspectierapport. Dit is te vinden op onze website.
- Enkele voorbeelden van voorzieningen in het kader van de veiligheid zijn de beveiligde stopcontacten, vingerstrips op deuren, schoonmaakmiddelen hooggeplaatst, niet rennen met potloden, kwastjes en scharen en hete dranken niet binnen bereik van kinderen, EHBO-trommel op de groepen en op kantoor, de nooddeuren zijn altijd open, de vluchtwegen zijn vrij (er worden geen speelgoed en buggy's voor geplaatst), opgeleide bedrijfshulpverleners, etc.
- Voor het handhaven van de veiligheid vragen wij de medewerking van de ouders; een aantal regels hieromtrent staan beschreven in de huisregels.

## **Hygiëne**

Hygiëne is een belangrijk onderdeel van goede kinderopvang. De hygiëne van de kinderen wordt expliciet benadrukt en in acht genomen. We motiveren de kinderen om hun persoonlijke hygiëne serieus te nemen. Voor zowel de kinderen als de pm'ers bestaan richtlijnen, zoals handen wassen na toiletbezoek, na het buitenspelen, voor en na het eten.

Ook het uitkoken van spenen en het verschonen van bedden gebeurt volgens vaste schema's; spenen en flessen dagelijks, het verschonen van bedden minimaal één keer per week, indien nodig vaker. Door het werken volgens duidelijke richtlijnen over hygiëne en besmettelijke ziekten voldoen we aan de basisvoorwaarde om een zo veilig mogelijke omgeving te scheppen voor opgroeiende kinderen.

De Platanen wordt dagelijks schoongemaakt door een schoonmaakbedrijf dat op de hoogte is van de geldende voorschriften. Ook het personeel is hiervan op de hoogte. Pm'ers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse verzorging en hygiëne van de kinderen, de ruimtes en het speelgoed.

### **Welbevinden van kinderen**

Dagelijks zijn wij actief in het observeren van de kinderen en besteden daarbij veel aandacht aan het effect van onze begeleiding in de ontwikkeling.

Soms ontwikkelt een kind zich niet zo goed en heeft het extra aandacht nodig of geeft het extra zorgen. Dit kan zijn vanwege gedragsproblemen, een handicap of chronische ziekte of problemen in de thuissituatie. De dagelijkse opvang op de groep kan dan niet toereikend zijn en van invloed zijn op het welbevinden van een kind op het kinderdagverblijf. Pedagogisch medewerkers hebben een belangrijke signalerende functie als zij menen dat de kwaliteit van de opvang voor het betreffende kind niet kan worden gewaarborgd en deskundigheid van buitenaf noodzakelijk is.

We bespreken dit altijd met de ouders en in vervolg met hen kan er contact opgenomen worden met het OKC, consultatiebureau en andere extern deskundigen

### **TOT SLOT**

*Dit is geen papieren idee, maar dit pedagogisch beleid is volledig geïntegreerd in het handelen van de pedagogische medewerkers op de Platanen.*

Binnen elk kinderdagverblijf van IJsterk werken de pm'ers volgens het pedagogisch beleidsplan. Het is de vertaling van het pedagogisch kaderbeleid naar de werkvloer en vormt de leidraad voor het pedagogisch handelen van de medewerkers in de praktijk. In dit beleidsplan beschrijven we hoe we in de dagelijkse praktijk vorm en uitvoering geven aan het kaderbeleid. Zo krijgen ouders een goed beeld van onze werkwijze. De verschillende onderwerpen uit het beleidsplan zijn vaste thema's tijdens werkbesprekingen en teamvergaderingen, waarin de pedagogisch medewerkers een actieve rol hebben.

Het pedagogisch beleid wordt ter advies aan de oudercommissie voorgelegd.

Eénmaal per drie jaar wordt het pedagogisch beleidsplan van het kinderdagverblijf in overleg met de oudercommissie geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

De laatste aanpassing dateert van september 2020.

## Drie-uursregeling kinderdagverblijf de Platanen



IJsterk kan zelf bepalen op welke tijdstippen verantwoord kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio op basis van het dagritme op het kinderdagverblijf of op de groep. Omdat wij 11 uur per dag open zijn, is het wettelijk toegestaan af te wijken van de beroepskracht-kindratio gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Deze uren kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

Hier volgt de concrete beschrijving van de invulling van de drie-uurs regeling van kinderdagverblijf de Platanen:

In het kader van de 11 uur openstelling van de IJsterk Kinderdagverblijven en de nieuwe regelgeving rond de drie-uursregeling, staat hieronder beschreven hoe de diensten van de medewerkers, gekoppeld aan de drie-uurs regeling, worden uitgevoerd. Voor ons kinderdagverblijf betekent dit:

- Beiden babygroepen B1 en B2 openen om 7:30 uur.
- Van 7:30u tot 8:00 uur kunnen de peuters opgevangen worden bij de babygroepen.
- De medewerkers van de peutergroepen die om 8:00 uur beginnen halen meteen de peuters van de babygroep op en gaan naar hun eigen groep.
- De baby's starten in hun eigen groep, zodat rust en (emotionele) veiligheid van baby's is geborgd.
- Ouders die voor 8 uur meerdere kinderen brengen (baby en peuter) kunnen hun kinderen op één groep brengen.

### Schema diensten medewerkers:

	Dienst	Afwijken BKR
Babygroep 1	7:30u - 17:00u**	De afwijking plaats vindt tussen: 7:30-9:30 uur 12:45-15:00 uur 16:30-18:30 uur
	9:30u - 18:30u	
Babygroep 2	7:30u - 17:00u**	
	9:30u - 18:30u	
Peutergroep 1	8:00u - 17:00 u	
	9:30u - 18:30u	
Peutergroep 2	8:00u - 17:00 u	
	9:30u - 18:00u	

\*\* indien de BKR het toe staat is de dienst tot 16:30 uur.

- Alle medewerkers hebben een half uur pauze.
- Afwijking van de BKR in verband met pauzetijd vindt plaats tussen 12:45u en 15:00u en is 1 uur per groep.
- In het kader van de drie-uurs regeling zijn de pauzes bij ons als volgt geregeld:  
Babygroep B1: 12:45u - 13:15u en 14:00u - 14:30u  
Babygroep B2: 13:15u - 13:45u en 14:30u - 15:00u  
Peutergroep P1: 13:30u - 14:00u en 14:00u - 14:30u  
Peutergroep P2: 13:30u - 14:00u en 14:00u - 14:30u  
Indien de peutergroepen zijn samengevoegd kan er ook van 14:30u -15:00u worden gepauzeerd.

De pauzetijden van beiden babygroepen zijn op elkaar afgestemd waardoor er altijd drie pedagogisch medewerkers van de babygroepen in huis zijn. De



medewerkers zijn op hun eigen groep en luisteren door middel van een babyfoon naar de kinderen in de slaapkamers die aan de eetzaal grenst. Wie zorg draagt voor de babyfoon is als volgt ingedeeld:

Babygroep B1            13:15u -13:45u        en        14:30u-15:00u

Babygroep B2            12:45u -13:15u        en        14:00u-14:30

Overdracht-tijd tussen B1 en B2 tussen 13:45u-14:00u

- **Totale afwijking BKR per groep bedraagt hiermee maximaal 3 uur per dag.**
- Na het slapen, vanaf 15.00u zijn alle kinderen en medewerkers weer op hun eigen groep.